	VALUAREA NAȚIONA ABSOLVENȚII CLAS Anul școlar 2021 Limba și literatura	LĂ PENTRU El a VIII-a – 2022	Inițiala prenumelui ta Prenumele:	tălui:
Α	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			
	NOTATINALA			
В	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			
С	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I (70 de puncte)

Citeşte fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Numai acum, dacă și-ar fi rotit ochii prin sala de clasă, Nimo ar fi dibuit foarte multe detalii anapoda: ar fi văzut-o pe Veronica, luptându-se cu jumătatea de pui și cu cartofii prăjiți peste care turnase dintr-un plic maioneză cu usturoi, împuțind totul în jurul ei ca de fiecare dată; pe Sandu l-ar mai fi observat scormonind în cutia de plastic plină cu un amestec dubios de iaurt, cereale și fructe uscate; nu și-ar fi putut desprinde privirea de la Florin, cel care își ungea tacticos, cu unt de arahide, feliile de pâine prăjită; ar fi urmărit mișcările grațioase ale Adelinei, ce încerca să își ferească degetele de uleiul de măsline cu care îi fusese asezonată salata.

Aceștia erau numai câțiva dintre colegii ce veneau cu prânzul împachetat în ghiozdan, chiar dacă nu unul de care se îngrijise cineva de-acasă, ci cumpărat pe drumul spre școală. Nenumărate localuri fast-food împânziseră zona. Dar cei mai mulți dintre ei primeau bani suficienți de la părinți, astfel că profitau mereu de lipsa de autoritate a bodyguardului, un oarecare nenea Mișu, zbughind-o afară și căutând ceva de ronțăit prin magazinele colțului de cartier. Se întorceau de acolo cu sucuri și dulciuri la care munceau tot restul zilei, împărțindu-le doar cu aceia pe care-i considerau demni de nasul și de buzunarele lor. [...]

S-a întâmplat ca tocmai Imran să observe că Nimo nu era în regulă, așa că și-a întrerupt prânzul și s-a apropiat de banca postitorului fără voie. Nimo răsfoia manualul de istorie, fiindcă imediat după recreația mare urmau să fie ascultați pentru a doua notă a semestrului.

— Hei, ce faci? Te supără ceva?

Imran deprinsese fără cusur noua limbă de pe timpul când locuise în Timișoara. Stătuseră destul în Banat, un an și câteva luni, iar el învățase la o școală special organizată pentru comunitatea musulmană de acolo. Era a doua ca mărime din țară, imediat după aceea similară deschisă în București.

- Nu, nimic, multumesc. Încerc doar să mai bag pe gât câteva pagini din manualul de istorie.
- Cumva pentru că ti-e foame si vrei să uiti de ea?

Nimo zâmbi în fața evidenței. Dar fusese un zâmbet anemic, fără convingere, tocmai pentru că îl înmuiase de tot lipsa prânzului.

- Nu, nu de aia, dar știi că astăzi ne ascultă, așa că...
- Aşa că, repetă Imran, te rog frumos, nu mă refuza și vino în banca mea, să împărțim ce mi-a pregătit mama la pachet. Am destulă mâncare, aşa că sigur mă voi întoarce acasă cu ea dacă nu mă ajuți s-o termin. N-aș putea s-o dovedesc pe toată. Știu că mama s-ar supăra să știe că n-am împărțit-o măcar cu cineva și nu vreau asta. Așadar, poți considera invitația mea ca pe o rugăminte să-mi dai o mână de ajutor.
 - O gură de ajutor, glumi Nimo, iar puștii râseră sănătos.
- Exact așa, prietene! Hai deci la mine în bancă! Și nu uita că ești oricând binevenit să luăm gustarea împreună.

Cât timp Imran a despachetat caserola compartimentată pentru mai multe feluri de alimente, Nimo i-a povestit cum își uitase acasă sandviciurile și mărul. Apoi s-a mirat cu voce tare de bogăția dejunului pregătit de mama colegului sirian. În despărțiturile acelui vas din plastic erau așezate niște curmale imense; apoi, un soi de tocănită din cubulete de carne, despre care Imran i-a spus că mai continea linte si bulgur.

- Şi tata gătește uneori linte, dar de bulgur chiar că n-am auzit niciodată. Darămite să fi gustat! Imran zâmbi și era gata să pună pariu că Nimo știa foarte bine ce însemna aia. [...]
- De grâu ai auzit vreodată?

larăși hohotiră amândoi, Nimo fiind foarte mirat să afle că bulgurul nu era decât un grâu măcinat ceva mai mare.

— Noi îi spunem *haleem*.

Nimo repetă încetișor cuvântul, pentru a-l fixa în memorie. Apoi gustă din felul acela, întingând în caserolă cu o bucată de lipie. Dădu din cap de mai multe ori, confirmându-i prietenului că tocănița era gustoasă.

Un alt preparat arăta exact ca o salată obișnuită în care se vedeau bucățelele de roșie, ardeiul mărunțit și lăptucile, dar unde fuseseră amestecate și fragmente crocante de lipie prăjită.

— Asta este *fattoush*, îl lămuri imediat Imran.

Despre ceva ce semăna cu o felie triunghiulară de plăcintă însiropată, Nimo află că e un produs de patiserie pentru care se prepara mai întâi un aluat special.

- Umplutura este de brânză, iar noi îi zicem prăjiturii konafah.
- Observ că toate cuvintele voastre arabe conțin litera *h*, se amuză Nimo.
- Ei, nu chiar toate, zâmbi Imran, dar chiar că astăzi s-au potrivit în farfuria mea numai astfel de mâncăruri. De fapt, avem două tipuri de *h*: unul e litera *ha* și îl pronunțăm destul de asemănător cu consoana din română. Însă sunetul specific limbii arabe și de care se mirau și amicii mei din Timișoara este *hî*.

Călin Torsan, Prieten cu umbra

Textul 2

Ați ales autori și povești vechi pentru a face această antologie, *Arcașul fără arc*. Ce ne spun cei vechi despre lumea de azi? [...]

Poveștile și pildele din acest volum, majoritatea vechi de sute și sute de ani, au rămas adânc înrădăcinate în spiritul Asiei de Est. Nu puține sunt prezente în materialul de studiu al elevilor de liceu din China, Japonia și Coreea, fiind prețuite pentru latura lor morală, pentru învățăturile de viață oferite tinerilor, dar și pentru mesajul care va rămâne în sufletul acestora și ca adulți. Cu o simplitate impresionantă, sunt descrise situații pe care cu siguranță le-am trăit și noi în viață, fie că sunt comice, ironice sau tragice. La fel, nu puține personaje sunt foarte asemănătoare tiparului uman pe care îl întâlnim și astăzi – suspiciosul, naivul, inteligentul, ghinionistul etc. Din acest punct de vedere, cei vechi, care au așternut acele povești și pilde, ne arată că natura umană este până la urmă universală, indiferent de cultură, spațiu sau epocă. [...]

Când ați simțit că ați ajuns – și, mai apoi, că ați depășit – la un punct de cotitură, la o *intersecție* în raport cu acea lume? Că sunteți cumva *de acolo...*

Acel moment a venit după circa trei ani și jumătate de locuit în Japonia. După cum am spus și mai devreme, limba este cea mai mare barieră pentru o adaptare completă. În mod paradoxal, limba japoneză este foarte ușor de învățat pentru comunicarea de bază, simplă, de zi cu zi [...]. Însă dacă dorești să poți ține un discurs, să vorbești nestingherit despre orice subiect sau să citești și să scrii liber, atunci este cu totul altă poveste. Vocabularul limbii japoneze este unul dintre cele mai bogate din lume (circa cinci sute de mii de cuvinte) și multe cuvinte individuale nu au echivalent direct în limbile occidentale. De exemplu, doar pentru cuvântul "apă" există mai mulți termeni – *mizu* (apă, generic), *oyuu* (apă caldă sau fierbinte), *reisui* (apă rece, generic), *ohiya* (apă rece la restaurant), *josui* (apă curată) etc. [...]

Ce anume credeți că ar fi foarte important de adus la noi din Orientul Îndepărtat?

Cred că ce a putut fi adus a fost deja adus – și anume (1) literatura, [...] (2) bucătăria orientală, [...] (3) elemente de vestimentație și artă. Mai rămâne și tehnologia, dar aceasta vine din inerție prin țările dezvoltate din Occident [...].

Cum diferă umorul de acolo de umorul nostru? Prin ce anume – foarte tare?

În general, umorul din Asia de Est este mult mai copilăresc față de umorul occidental și aceasta este cu atât mai adevărat pentru societatea niponă. Poante precum clasicele Stan și Bran, când unul îi aruncă celuilalt pe față un platou de tort cu frișcă și toată lumea moare de râs, sunt foarte apreciate. În schimb, glume cu tâlc, glume ce te pun să te gândesti si să întelegi poanta sunt rare. [..]

S-ar putea spune că japoneza a fost cât pe-aci să vă devină a doua limbă maternă?

Nu e chiar o exagerare să spunem asta. Din moment ce am ajuns să am vise în această limbă, bănuiesc că a devenit o parte din mine. [...] Nu știu de ce, dar unele cuvinte îmi vin mai ușor în limba japoneză, altele în limba engleză, altele în limba română.

Cristian Pătrășconiu, Interviu Ștefan Liiceanu: Japonia interioară, www.lapunkt.ro

A			
1. 	Notează numele a două alimente pe care le avea Imran în caserolă.		2 puncte
<u>.</u> 			
2.	Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informați Imran îl roagă pe Nimo	ile din textul 1.	2 puncte
3.	Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informați Poveștile cuprinse în volumul "Arcașul fără arc" sunt importante pentru a) dificultatea conținutului. b) jocul de cuvinte. c) noutatea lor. d) valoarea morală. Răspunsul corect:	ile din textul 2.	2 puncte
4.	Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informați Termenul care denumește <i>apa caldă</i> în limba japoneză este a) <i>mizu</i> . b) <i>oyuu</i> . c) <i>ohiya</i> . d) <i>reisui</i> . Răspunsul corect:	ile din textul 2.	2 puncte
	Notează "X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau azându-te pe informațiile din cele două texte.	incorectitudine	ea acestuia, 6 puncte
	Enunțul	Corect	Incorect
ı	Nimo și-a uitat acasă pachețelul cu mâncare.		
ı	Nimo îi explică lui Imran ce e bulgurul.		
	mran este de origine siriană.		
I	imba japoneză utilizată în comunicarea de zi cu zi se învață destul de ușor.		
	Vocabularul limbii japoneze cuprinde și termeni care nu pot fi traduși exact în alte limbi.		
I	Bucătăria orientală are peste cinci sute de mii de rețete proprii.		

6. Precizează, în două – trei enunțuri, mijlocul de caracterizare și trăsătura morală a personaj identificate în fragmentul următor: "S-a întâmplat ca tocmai Imran să observe că Nimo nu era în că și-a întrerupt prânzul și s-a apropiat de banca postitorului fără voie. Nimo răsfoia manualul	egulă, așa
fiindcă imediat după recreația mare urmau să fie ascultați pentru a doua notă a semestrului".	6 puncte
7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, princâte o secvență din fiecare text.	referire la 6 puncte
8. Crezi că interacțiunea cu ceilalți colegi, în timpul pauzelor, poate deveni prilej de Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul 1.	învățare? 6 puncte

	_ _ _
9. Asociază fragmentul din "Prieten cu umbra" de Călin Torsan cu un alt text literar studiat la clasă s	_ sau
citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o temă comună, prin referire la cât secvență relevantă din fiecare text. 6 pun	e o
	_ _
	<u> </u>
	<u> </u>
	<u> </u>
	_
	_ _
В.	_)
1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. Conțin triftong ambele cuvinte din seria: a) "le-am", "grațioase". b) "maioneză", "voie". c) "munceau", "vedeau". d) "primeau", "veneau".	cte
Răspunsul corect:	

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. Seria care conține doar cuvinte derivate este: a) "materialul", "localurile". b) "numai", "oricând". c) "răsfoia", "bogăția". d) "simplitate", "devreme". Răspunsul corect: .				
3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului Sensul construcției subliniate în secvența: "Imran colocuise în Timișoara" este: a) cu accent. b) de nevoie. c) fără sprijin. d) la perfecție. Răspunsul corect:	corect. 2 puncte leprinsese <u>fără cusur</u> noua limbă de pe timpul când			
 4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. Sunt corecte ambele enunțuri din seria: a) Are vise mari pentru cariera sa.; Se desprinde ușor de familie. b) Are visuri de mărire.; S-a deprins repede cu munca. c) Își amintea visurile de noapte.; S-a desprins cu lumea. d) Visele de noapte sunt senine.; S-a deprins de colegi. Răspunsul corect: . 				
 5. Selectează, din fragmentul următor, trei verbe la moduri diferite, pe care le vei preciza: "— Aşa că, repetă Imran, te rog frumos, nu mă refuza şi vino în banca mea, să împărțim ce mi-a pregătit mama la pachet. Am destulă mâncare, aşa că sigur mă voi întoarce acasă cu ea dacă nu mă ajuți s-o termin. N-aş putea s-o dovedesc." 6 puncte 				
Verbul selectat	Modul verbului selectat			
 Alcătuiește o propoziție negativă, în care substanti afirmativă, în care pronumele demonstrativ de depărta indirect (2). 				
(2)				
- ' '				

 7. Transcrie propozițiile subordonate din următoarea frază, precizând felul acestora: "Din acest punct de vedere, cei vechi, care au așternut acele povești și pilde, ne arată că natura umană este până la urmă universală, indiferent de cultură, spațiu sau epocă.". 6 puncte
8. Încercuiește variantele corecte din textul de mai jos, reprezentând mesajul unui membru al clubului de învățare a limbii japoneze către un prieten. 6 puncte
Aș vrea să ști / să știi că vom călători / vom călătorii în Japonia, țară ai cărei / a cărui cireși sunt
celebri / celebrii. la-ţi / laţi bagajele şi vino să descoperim frumuseţile lumi / lumii!
SUBIECTUL AL II-LEA (20 de puncte)
Scrie, în 80 – 120 de cuvinte, rezumatul textului 1.
Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

	•	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	,	
-				
-				
-				
-				
-				
-				
•				
				-
-				

 -
.
-
-
-
 _